

Oblikovanje učinkovitega plakata oz. posterja

Plakati (posterji) so pomemben način komuniciranja v znanstvenih sredinah. Znanstveni plakat je v bistvu članek, le, da je v tem primeru večina tekstovnega dela predstavljena grafično, ključne ugotovitve pa so brez odvečnega besedila predstavljene v alinejah ali zelo kratkih in jasnih stavkih.

Ustvarjanje učinkovitega plakata je lahko izziv, saj boste morali rezultate predstaviti v zelo zgoščeni obliki.

Cilj vsakega avtorja je, da oblikuje jasen, sporočilen in izviren plakat. Dober plakat predstavlja vas in vaše delo zainteresirani javnosti, ki verjetno dela in raziskuje na podobnem področju, kot vi. Vaše delo ob dobri predstavitvi dobi še poseben pomen in zagon. Nenazadnje bomo najboljšim raziskovalcem podelili tudi nagrade, ki bodo še dodatno izpostavile vaše delo.

Predstavitev plakatov (poster sekcija)

Dober plakat učinkovito komunicira z obiskovalci in svojo vsebino predstavlja v določenem kontekstu. Predstavitev plakatov je priložnost za predstavitev vaše ideje in nagovor obiskovalca z neposredno povratno informacijo. Pogovor ob plakatu lahko vzbudi rast novih idej in odkrije smernice bodočih raziskav. Nemalokrat so izkušnje dobrodošle pri oblikovanju iztočnic za pripravo in kasnejšo objavo obširnejših prispevkov in raziskav.

Predstavitev plakatov bo potekala z zelo kratko predstavitvijo, ki naj bo uvod v individualni razgovor, ki ga boste v nadaljevanju opravili z zainteresiranimi obiskovalci ob vašem plakatu.

Cilji in učinkovitost plakata

Vaš plakat ima dva cilja.

Prvi cilj je vzbuditi dovolj veliko pozornost pri obiskovalcih, da se ustavijo pri vašem plakatu in se natančneje seznanijo z njegovo vsebino.

Ko je vaš plakat uspel pritegniti gledalčevo pozornost, nastopi druga stopnja. Drugi cilj je torej kratko in jasno sporočilo, ki predstavlja rezultate vaših raziskav. V tem trenutku lahko pomagate tudi sami z osebno predstavitvijo in pojasnili, kontaktnimi podatki, usmeritvami...

Načela oblikovanja učinkovitega plakata

Plakat lahko oblikujemo na nešteto grafičnih načinov, ki pritegnejo pozornost, vendar pa je pri oblikovanju potrebno biti pozoren na ključne elemente:

- Plakat mora predstaviti pregled avtorjevega dela.
Ker plakat ni članek v reviji, ne poskušajte nanj strpati vse podrobne informacije. Zavedati se je potrebno, da je plakatov več. Med vsemi plakati mora obiskovalec jasno in hitro selekcionirati tiste, ki ga še posebej zanimajo. To pomeni, da morate obiskovalcu omogočiti, da lahko s hitrim pregledom, v 3 - 4 min., dovolj jasno izlušči sporočilo plakata. Celotno besedilo in poglobitev v vsebino plakata traja lahko nekoliko dlje, toda zavedati se je potrebno, da bo obiskovalec v najboljšem primeru informacije iz plakata črpal 6 – 8 min.
- Plakat je vizualni način komunikacije. Tudi če je vaš plakat v celoti sestavljen iz besedila, bo čista in urejena predstavitev pritegnila obiskovalce in jim pomagala razumeti vaše raziskave. Če boste obiskovalcu ponudili tudi grafične elemente (podatki - tabele, grafi, skice, fotografije), bo obiskovalec hitreje prišel do zaključkov.
- Preden boste oblikovali plakat, razmislite, kako ga boste natisnili. Lahko se odločite za profesionalni tisk celovitega plakata ali pa plakat sestavite iz manjših segmentov (A4 ali A3) na mestu, ki bo določeno zanj.

- Kot smernico pri izbiranju velikosti plakata, naj vam povemo, da je pano na katerem bo plakat predstavljen, dimenzij 90x180.
- Plakat je potrebno vsebinsko oblikovati in upoštevati določeno zgradbo, ki je značilna za znanstveni članek ali ustno predstavitel – povzetek, uvod, namen, metode, rezultati, sklepi in reference.
- V vašem plakatu oblikujte posamezne odseke v stolpični obliki (3 ali 4 stolpci).
- Plakat mora imeti glavni naslov, ki je berljiv iz razdalje do 10 m. Splošno pravilo je, da uporabite nezapleteno pisavo (Arial ali Times New Roman) zadostne velikosti (cca. 72 točk).
- Velikost črk običajnega teksta (telo besedila) naj ne bo premajhna (20 – 24 točk).
- Plakat mora imeti enega ali največ dva tipa pisave in preprosto barvno shemo. Obiskovalca poskusite navdušiti s svojo osebno noto in s kakovostjo svojega raziskovanja. Prevelika barvna nasičenost in raznolikost stilov lahko zmoti gledalca in njegovo pozornost odvrta od bistva sporočila.

Ključne točke oblikovanja učinkovitih plakatov

Poleg načel oblikovanja učinkovitega plakata, ne bi smeli pozabiti na 3 ključne točke:

1. Obiskovalci ne bodo prebirali slabih predstavitev še tako dobrih raziskav.
2. Namen plakata je dobro predstaviti raziskovalne podatke, kar pa ne zavijajmo v nešteto različnih stilov in barvnih shem.
3. Vaš plakat je vizualno sredstvo obveščanja, zato si pomagajte z grafičnimi predstavitvami. Učinkovita avtorska grafika močno olajša komunikacijo in zmanjša potrebo po nepreglednih tekstovnih pojasnilih (ključne točke).

Zgradba plakata

Naslov:

Naslov mora natančno odlikavati vse, kar obljublja z vsebino plakata. Naslov naj ne bo daljši od 10 – 12 besed in mora vključevati obseg raziskave, zasnove študije in cilj. Na splošno velja, da je bolje, da je naslov opis tega, kar smo raziskovali, kot pa opis rezultatov ali sklepov. Naslov mora biti enostaven in razumljiv, brez žargona ali okrajšav ter kratic.

Avtorji:

Seznam avtorjev bi moral biti omejen na tiste posameznike, ki so sodelovali pri zamisli, načrtu in izvedbi raziskave. Avtor, ki bo predstavil povzetek mora biti prvi na seznamu. Vsi navedeni avtorji se morajo seznaniti s plakatom in ga odobriti.

Povzetek:

Povzetek je skrajšana verzija prvega osnutka na papirju. Povzetek je pomemben iz več razlogov, kjer je ključni ta, da z njim sporočite in navedete predhodne ugotovitve svoje študije. Povzetek je zelo skrajšan pregled celega plakata.

Uvod:

"Zakaj ste začeli?"

V tem delu povzamemo trenutno stanje znanosti na področju, na katero se navezuje vaše raziskovalno vprašanje.

Namen in cilj:

"Kaj ste poskušal narediti?"

Navajate cilj študije, in po možnosti vključite hipoteze. Legitimna znanstvena študija ni v tem, da dokaže, "da je nekaj res", ampak "da bi ugotovili, ali je res". Razlika se morda zdi majhna, vendar se kaže predvsem v tem, da je vaša hipoteza postavljena objektivno.

Metode

"Kaj ste naredili?"

Opis metod, mora biti jedrnat. Veliko podrobnosti o raziskavi izpustimo. Kratka pojasnila morajo vsebovati idejo o izdelavi študije, omejitve in raziskovalni okvir z metodologijo ter vrsto objektov in/ali subjektov, ki so sodelovali v raziskavi.

Rezultati

"Kaj ste našli?"

Pomembno je, da so glavni rezultati študije objektivni. Izogibamo se subjektivnim ugotovitvam in mnenjem: "Ugotovili smo, da je naprava X boljša od naprave Y". Napravite izbor najpomembnejših sporočil, na katerih bodo temeljile vaše ugotovitve.

V grafični prikaz rezultatov vključite le tabele ali slike, ki doprinesejo k razjasnitvi rezultatov.

Sklepi

"Kaj to pomeni?"

Ne pozabite napisati, zakaj menite, da so vaše ugotovitve pomembne, in razmislite ter razpravljajte o njihovih morebitnih posledicah. Sklepi naj bodo razumljivi in podprti z ugotovitvami vaše raziskave. Ne pozabite na morebitne omejitve raziskave in trditve znotraj teh omejitev.